

Rapportage

Impactanalyse Herziening Kwalificatiestructuur

Processen en Systemen

19 december 2013

Inleidend

In een bijeenkomst op 19 december 2013 is een jaar na dato van de vorige impactanalyse, opnieuw bekeken wat het heersende model Kwalificatiestructuur MBO (zoals door Minister akkoord bevonden op 9 november 2013) betekent voor de processen en systemen van onderwijsinstellingen, kenniscentra, leerbedrijven en inspectie (ILKI).

Voor deze bijeenkomst was het van belang te kijken naar de wijzigingen ten opzichte van de impactanalyse van 2012. Centraal stond de vraag wat de invloed is van het nieuwe model op de reeds gedefinieerde hotspots (in de rapportage “ Impactanalyse: adviesrapport onderwijsinstellingen, leerbedrijven, kenniscentra” dd december 2012). Daarmee is genoemde rapportage uit 2012 gebruikt als vertrekpunt.

In onderliggend rapportage worden de eerder gedefinieerde hotspots aangehouden en wordt gezien wat met het aangepaste model de relevantie en “zwaarte” nog is van de gedefinieerde hotspots. Daarnaast is gekeken of er met het nieuwe model nog andere hotspots kunnen worden gedefinieerd.

Aanwezig op 19 december:

Ad Geluk: SBB

Janneke Voltman: SBB

Frans Thijssen: ROC de Leijgraaf

Wim Arendse: ROC Zadkine

Jacob Hop: Aventus

Peter Zacht: ROC West Brabant

Frans Bergmans: Summacollege

Werner Richelle: Summacollege

Paul Tempelaar: ROC van Twente

Godolieve Broeklander: DUO

Siep Jurna: Ministerie van OCW

Jan Bartling: saMBO-ICT

Paul van Uffelen: saMBO-ICT

Leeswijzer

1. Wijzigingen model Kwalificatiestructuur ten opzichte van een jaar geleden
2. Hotspots in relatie tot onderwijsprocessen (en -systemen)
 - belangrijke data (overzicht)
3. Conclusies en vervolgacties

1. Wijzigingen model

In een korte introductie van Janneke Voltman op de wijzigingen van het model ten opzichte van de eerste impactanalyse eind 2012, worden de veranderingen en uitwerkingen van het model gestipuleerd. In deze paragraaf staan de belangrijkste aanscherpingen naar aanleiding van toelichting SBB op nieuwe model Kwalificatiestructuur, weergegeven:

Positie keuzedelen

1. De keuzedelen maken geen onderdeel uit van de zak-/slaagbeslissing om een diploma uit te reiken. Op grond van basis/ profiel kunnen studenten hun diploma verkrijgen. De minister wil daarmee voorkomen dat studenten die een keuzedeel kiezen en niet halen hun diploma niet halen. Wat nog onderzocht wordt is welke varianten daarvoor het meest geschikt zijn om het civiel effect van het keuzedeel wel te borgen (ze maken onderdeel uit van onderwijs, urennorm en examens etc, maar niet van zak-/slaagregeling)
2. In het kwalificatiedossier staat een beschrijving van het WAT en niet van het HOE. Daar gaat de minister immers niet over. De kenmerkende beroepssituaties neigen naar het HOE en gaan daarom uit het kwalificatiedossier. SBB heeft daarop aangegeven dat het wellicht zinvol is de kenmerkende beroepssituaties in het examenprofiel te plaatsen (als handreiking voor de scholen). Dat gaat ook gebeuren. Het examenprofiel wordt hiermee meer losgekoppeld van het kwalificatie dossier. Naar de wijze waarop de uitwerking vorm krijgt wordt nog gezocht. Bijkomende wens is dat je als school wel voordeel hebt van het toepassen van een examenprofiel. Dit is nog onderwerp van gesprek. Status van het examenprofiel is dus nog onduidelijk.
3. SBB wil het model zo robuust mogelijk toepassen. Dat betekent dat het model in principe voor alle opleidingen zou moeten worden toegepast. Bij sommige opleidingen/ niveaus/ doelgroepen is dat echter lastiger:
 - a. **specialisten** (kopopleiding niveau 4, 1 jaar); dat is al een specialisatie. Keuzedelen zijn dan wellicht wat overbodig/ ingewikkeld. Het is wel goed voor te stellen dat er binnen specialisatie nog een keuzedeel is. SBB is voorstander van model zo zuiver mogelijk toepassen. De exacte wijze waarop is nog een zoektocht.
 - b. **entree-opleidingen**. Vrij compacte opleiding, kwetsbare specifieke doelgroep, misschien is in deze opleidingen een keuze wel teveel van het goede. Daar is nog zorg over. SBB denkt dat het wel te organiseren is. De insteek van een keuzedeel hier zou dan een goede voorbereiding op de arbeidsmarkt moeten zijn, ook de inzet van een keuzedeel in het kader van remediëring is mogelijk.
 - c. ook is een vraag of er onderscheid moet komen tussen BOL en BBL opleidingen. Met andere woorden; is een keuzedeel bij **BBL** ook verplicht? SBB houdt vast aan het standpunt van een zo robuust mogelijk model (alle opleidingen het gelijke model, dus geen uitzonderingen). Keuzedeel moet zowel in school als leerbedrijf toepasbaar zijn. Dus ook bij BBL.
4. De minister vindt het belangrijk dat gebruikers naar de dossiers hebben gekeken alvorens deze vast te stellen. Dat leidt er mede toe dat de oorspronkelijke planning niet gehaald kan worden. Daarom heeft de minister wat meer ruimte gegeven; voor eind februari 2014 moeten de

dossiers gereed zijn, voorzien van oordeel van gebruikers en ingediend bij de toetsingskamer. Deze komt dan (eind feb) met een advies aan bestuur SBB dat op haar beurt de dossiers en het advies aan minister OCW en EZ aanbiedt. Dan volgt instemming (vaststellen kan nog niet ivm wet en regelgeving) voor de zomer en direct wordt de inhoud beschikbaar gesteld zijn (in mei 2014 zijn dan alle 185 dossiers beschikbaar op inhoud). De dossiers hebben dan nog geen crebo nummer. Dat kan pas na aanpassing van wet- en regelgeving. Uitkomst van de vorige impactanalyse: zo snel mogelijk KD's publiceren om inhoudelijk op voor te bereiden door scholen. Hieraan wordt dus gehoor gegeven.

5. Een belangrijk uitgangspunt blijft gelijkwaardigheid van diploma's bij verschillende leerwegen. Een diploma geldt voor de kwalificatie en daarbovenop behaal je keuzedelen (uitslagen komen altijd op resultatenlijst en als je de keuzedelen haalt ook op het diploma). Onvoldoende staat dus niet op diploma maar op resultatenlijst.
6. In het model is tevens opgenomen dat studielast in het dossier staat beschreven en ook bij keuzedelen. Een totaal keuzedeel (15% studielast) kan opgebouwd worden uit eenheden van 240 studie belastingsuren (sbu). Tijdens de vorige impactanalyse is aangegeven dat het handig zou zijn als er een normering zou komen voor keuzedelen. Die is er dus gekomen. Daarmee wordt de verdeling van de studielast voor een student: 35-50-15%; waarbij keuzedelen in veelvoud van 240 sbu worden aangeboden.
7. Een ander uitgangspunt is dat keuzedelen meegenomen moeten worden in de verantwoording van de urennorm, maar alleen de componenten Begeleide Onderwijstijd (BOT) en BPV. Individuele studietijd (huiswerk) blijft in het kader van de urennorm buiten beschouwing. Voor de volledigheid: een keuzedeel kan ook geprogrammeerd worden in de individuele studietijd.
8. Een keuzedeel wordt gekoppeld aan een kwalificatie
9. Keuzedelen zijn niet 1 op 1 gekoppeld aan kwalificaties; keuzedelen zijn gekoppeld aan één of meer kwalificaties; aantal generieke keuzedelen en een aantal heel specifiek verbonden aan profieldeel van de kwalificatie. Je kunt het onderwijs daarvoor dan pas volgen als je het profiel hebt gekozen.
10. Dat het keuzedeel nu feitelijk naast een kwalificatie staat (niet onderdeel van de zak-/slaagregeling), betekent wel dat je eerst kiest voor een kwalificatie en vervolgens kies je nog een keer voor een keuzedeel. Dat samen bepaalt de opleiding.

Inschrijven en CREBO's

11. DUO geeft aan dat alle oude crebo nummers ook blijven bestaan. Bestaande oude opleidingen kennen vrije ruimte, daarin kunnen keuzevakken (is niet hetzelfde als keuzedelen) worden gedaan, maar die zijn niet verplicht. Bij invoering van entree per 1/8/14 kan desgewenst keuzedeel in vrije ruimte worden vormgegeven.
12. Een principe: we houden dezelfde inschrijfposities (ter vergelijking: domein en dossier blijft zo; kwalificatie wordt in feite het profiel)
13. Er komt geen inschrijfpositie van keuzedelen. verantwoordelijkheid van school om dat te registreren, in vastgestelde termijn alleen het resultaat van een keuzedeel ("gehaald") uit te wisselen met BRON
14. Alle keuzedelen krijgen een CREBO nummer als unieke identificatie
15. CREBO's aan keuzedelen (zonder dat deze een inschrijfpositie hebben) is wel nieuw.

16. Per leerling moet kunnen worden verantwoord dat hij/zij dat keuzedeel heeft gevolgd en afgerond.

Onderwijsprogrammering

17. Een vraag die tijdens de bijeenkomst rees is de volgende: Je zou ook kunnen bedenken dat je 1 keuzedeel aanbiedt als school bij een dergelijke opleiding: heeft een instelling de ruimte om voor te sorteren op 1 keuze? OCW heeft gesteld dat de structuur ten alle tijde de student tenminste twee keuzes geeft. En heeft ook de wens om scholen te “dwingen” studenten altijd een keuze aan te bieden. Dit wordt uitgewerkt in een verplichting aan scholen om tenminste twee configuraties aan te bieden aan student. Alleen als er meer dan twee keuzedelen zijn, mag de school kiezen welke keuzedelen zij in het aanbod opnemen. Dit leidt tot de volgende definitie: Een configuratie is een samengesteld aanbod door de school om onderwijsinhoudelijk invulling te geven aan de eisen die voortkomen uit de basis-, profiel- en keuzedelen behorende bij een beroep. Een school moet tenminste twee verschillende configuraties aan kunnen bieden aan de student voor het betreffende beroep. De variatiemogelijkheid in configuratie, krijgt invulling door verschillende keuzedelen te gebruiken. Een keuze voor onderwijs is het kiezen van een opleiding bestaande uit basis, profiel en 1 of meer keuzedelen (afhankelijk van duur van de opleiding en omvang van het keuzedeel). De student kiest uit de door de school aangeboden configuraties.
- Wat daarbij uitgezocht moet worden is of je OOK mag maken met alle configuraties, of je oud door nieuw mag vervangen. En of je voorwaarde aan keuzedeel kan stellen (bijv bij een 7 voor wiskunde mag je dit keuzemodul doen)
18. Een vraag die bij deze uitgangspunten rees: wat moeten instellingen inregelen om in control te zijn als het gaat om het verantwoorden van onderwijstijd?
- Keuzedelen moeten bepaalde omvang hebben (240 uur of veelvoud). De omvang moet worden meegenomen in (verschillende) configuraties (een student mag immers kiezen). Dat betekent dat scholen bij het maken van onderwijs rekening dienen te houden met de grootte van begeleide onderwijstijd bij een keuzedeel (en vooral de uitwisselbaarheid ervan), de hoeveelheid BPV-uren etcetc. Welke metadata aan keuzedeel worden meegegeven is belangrijk: op kennis geënt keuzedeel kan bijvoorbeeld veel begeleide onderwijstijd vragen. En bij een bpv keuzedeel (vaardigheden) is dat wellicht anders (bpv uren). Daar moeten scholen wel over nadenken (in het kader van normen en verantwoording van de diverse soorten uren). Aan de omvang BPV en begeleide onderwijstijd worden minimale eisen gesteld (en aan percentage bpv tov totaal bij bol/bbl); dat zijn breinbrekers in het programmeren van de scholen. Welke verplichtingen en welke eigen ruimte hebben partijen hierin; is iedere keer een spannende zoektocht. In principe ga je net zo om met keuzedeel om als je met kwalificatie om gaat. De normen gelden voor allemaal. Goed kijken of je dat in programmering passend krijgt.
19. De standaard blokken voor 240 uur in planning wordt losgelaten (ivm verdeling van de type uren) 240 is SBU en geen onderwijstijd (zie onder punt 7 hiervoor)! Toevoeging SBB: “240 zijn klokuren, maar kan ook huiswerk zijn. Het is dus wel onderwijstijd, maar niet BOT en kán gebruikt worden voor urennorm”. Voorstel is om modellen te bedenken voor programmering (scholen onderling). Dit rijst de vraag hoe scholen van KD’s een goede onderwijsprogrammering moeten maken? Zoals we hier al zitten vinden we dat moeilijk. Hebben wij in het totale programma van

invoering KWS een goede lijn zitten waar we de programmeringsdeskundigheid van instellingen vergroten? Er zijn zorgen om onderwijsteams die hiermee aan de slag moeten, moeten aan allerlei kaders voldoen, als we ze onvoldoende programmeringsvaardigheden geven is dat zonde (bijvoorbeeld in de gebruikerstest HOE). Vaak zien we dat deze testen vooral over de inhoud gaat (hoeveel tijd aan sleutelen auto's etc.) en dat er onvoldoende gekeken wordt naar de programmeerbaarheid en het "in control" zijn in relatie tot het kwalificatiedossier, onderwijstijd etc. Inhoudelijke mensen hebben daar veel moeite mee. In het ontwerpproces wat straks gaat gebeuren bij teams binnen instellingen moet hier extra aandacht voor zijn. Tools geven om het te kunnen beheersen. Formats aanbieden, mogelijkheden aanreiken. Aan de systeemkant echter lijkt de invoering van keuzedelen niet heel erg ingewikkeld. Komt overeen met keuzevakken en invulling vrije ruimte (vgl 11).

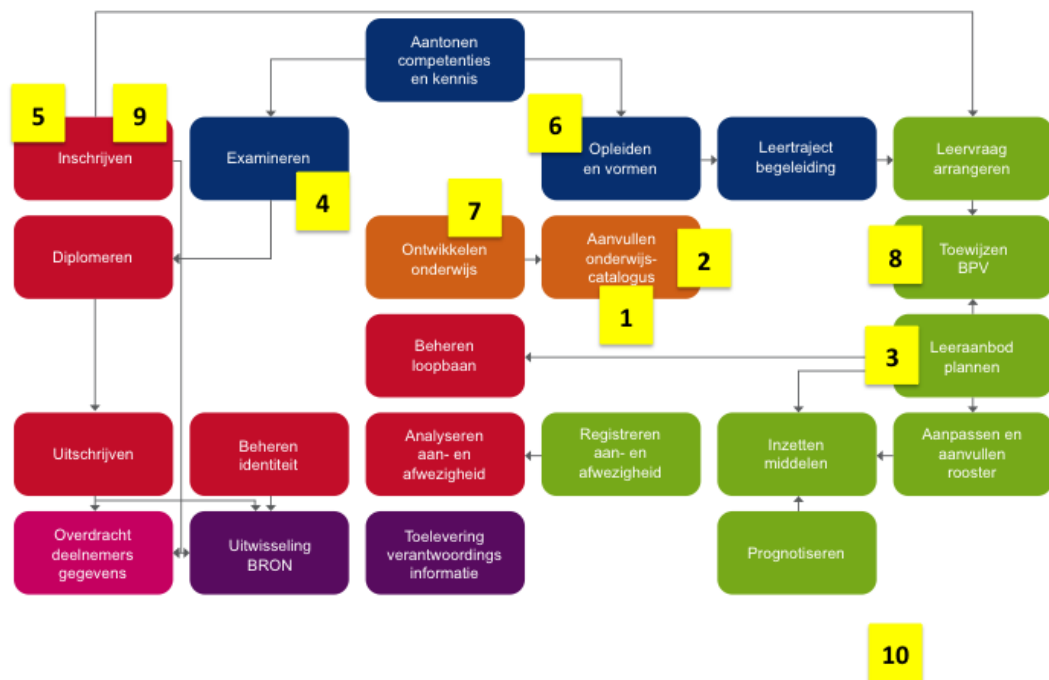
Enkele suggesties die worden gedaan: de school biedt twee configuraties aan; in zo'n configuratie zit een basis deel, profieldeel en 2 of meer keuzedelen; voor de leerling is het 1 opleiding. Hij/zij ziet geen keuzedelen, maar volgt een opleiding. Ten aanzien van de programmering van het onderwijs lijkt het soms of we het keuzedeel apart in een blok onderwijs moeten stoppen, dat is niet het geval. Er zit ruimte in hoe je keuzedeel in onderwijs aanbiedt. Bijvoorbeeld; je hebt je opleiding en in je 2e en 3e jaar heb je een keuzeperiode. Basis en profiel hoeven dus ook niet zichtbaar te zijn in de programmering; het zegt iets over wat de leerlingen aan het einde van de opleiding moeten kunnen, maar het zegt niets over de programmering. Een andere risicobeheersmaatregel ten aanzien van de onderwijsprogrammering: het minimum uren bpv in basis en profiel onderwijs garanderen, dan wordt het onderwijs in het kader van het keuzedeel daar in ieder geval niet door beperkt. Met dit soort zaken moet rekening gehouden worden in de programmering, dat vraagt nieuwe vormen van onderwijsprogrammering.

20. De programmering van onderwijstijd vindt in de toekomst niet meer op jaarbasis plaats, maar ook over de gehele duur van de opleiding. Naast de programmeringsvaardigheden van de onderwijsteams zijn ook de systemen daar nog niet op geënt! "In control" betekent dat bepaalde functionaliteiten er wel moeten komen
21. Omdat er in de toekomst vier keer per jaar herziening van keuzedelen plaats kan vinden moet er sprake zijn van goed versiebeheer in de systemen.
22. Als een student zijn kwalificerende delen klaar heeft kan hij ervoor kiezen de diploma eisen van het keuzedeel dat dan nog geprogrammeerd staat, niet afmaken of zelfs de instelling verlaten. De student zou dan de instelling verlaten met een diploma op zak, maar zonder de keuzedelen te hebben gevold. Dit is een ongewenste situatie en zou scholen er toe kunnen verleiden om keuzedelen aan het eind te plannen zodat veel (zo mogelijk alle) studenten binnen de nominatieve duur van de opleiding hun kwalificerende diploma behalen (en de keuze delen dus inhoudelijk niet meer gevolgd worden en alleen op papier aangeboden) (tijdens de vergadering de "casus Hop" genoemd).
23. Vanuit het iFoV project Onderwijstijd in Control kwam de informatie dat bij verleende vrijstellingen, vervangend onderwijs dient te worden aangeboden (info Inspectie). Uit het goedgekeurde analyse verslag terzake:
 Vraag 2: Hoe moet de school met het oog op onderwijstijd omgaan met vrijstelling voor onderdelen van de opleiding voor individuele studenten?
 Antwoord: Uitgangspunt is dat vrijstelling leidt tot een kortere opleidingsduur. Als de

opleidingsduur niet verandert, zal in de plaats van het onderdeel waarvoor de student vrijstelling heeft een alternatief onderwijsaanbod (verbreding of verdieping) aangeboden moeten worden. Zo wordt gegarandeerd dat ook studenten met vrijstelling gedurende hun inschrijving op de school voldoende begeleid onderwijs volgen.

2. Hotspots in relatie tot planning

Tijdens de impactanalyse eind 2012 is het procesmodel van Triple A als referentiekader gebruikt voor het definiëren van de onderwijsprocessen (en onderliggende systemen) die “geraakt” worden door de invoering van de herziene kwalificatiestructuur. Hieronder is de afbeelding van de vorige impactanalyse toegevoegd.

De cijfers staan voor de gedefinieerde hotspots en zijn uitgewerkt in de rapportage van de vorige impactanalyse. Tijdens deze impactanalyse is gekeken naar de processen in relatie tot de planning van de implementatie. Een iets andere ordening die, naar zal blijken, wel leidt tot de behandeling van dezelfde onderwijsprocessen met, als dat kon, een “deadline” van wat er wanneer gereed moet zijn om implementatie te realiseren bij de scholen. En sowieso aanscherping van de hotspots door nadere uitwerking van wat er vereist is om te kunnen starten met inschrijving, onderwijs, BPV, verantwoorden, examineren en diplomereren. Als uitgangspunt is de datum voor vrijwillige implementatie voor scholen per 1/8/2015 gekozen.

Inschrijven

Als eerste stap om studenten voor het jaar 2015/2016 volgens de nieuwe kwalificatiestructuur op te kunnen leiden, moet inschrijving mogelijk zijn.

Benodigde stappen om inschrijving mogelijk te maken:

Bouwen/aanpassen van systemen:

- in feb/maart 2014 moeten leveranciers een update krijgen over wat er verwacht wordt (in planningstermen ook)
- rond juni 2014 (1 juni) moeten leveranciers weten wat ze moeten bouwen (specs) (versiebeheer, database, andere noodzakelijke aanpassingen)
- 20 november 2014 moet acceptatie van de omgeving gereed zijn (daarom in juni specs aan leveranciers)

Aanpassen van processen:

- 1 okt 2014 moeten folders gereed zijn om studenten voor te lichten
- 1 jan 2015 moet er een aangepast opleidingsplan gemaakt kunnen worden
- 1 feb 2015 moeten studenten kunnen aanmelden
- 1 feb 2015 moet er dus ook een studiegids zijn
- 1 maart 2015 moeten er CREBOnummers beschikbaar zijn om bronuitwisseling mogelijk te maken
- 1 maart 2015 moet er een aangepast examenplan zijn

Samengevat de aanpassing in Triple A-processen en systemen in de tijd geplaatst

(NB. de genoemde datum is de deadline voor het implementeren van het nieuwe proces):

- 1 februari 2015: nieuw proces "aanmelden"
- 1 maart 2015: aangepast proces "uitwisselen BRON"
- 1 maart 2015: aangepast proces "inschrijven" (administratieve intake)
- 1 mei 2015: aangepast proces "leertrajectbegeleiding" (onderwijsintake)
- 1 mei 2015: aangepast proces "aanpassen en aanvullen rooster" (ivm perioderooster)

Onderwijs genieten

Om per 01/08/ 2015 studenten onderwijs te kunnen laten genieten op basis van de nieuwe kwalificatiestructuur is het noodzakelijk dat de volgende zaken worden uitgewerkt, uitgezocht of aangepast:

- Duidelijkheid (met oog op inrichten configuraties per 1/5/15): wel/geen verplichting keuzedelen voor entree/specialist/bbl per 2015 of 2016
- Duidelijk en uitgewerkt voor 1/5/2015: waar leggen scholen configuraties vast en welke configuraties bieden scholen aan?
- Duidelijkheid en aangepast: waar wordt de configuratie gekoppeld aan de student (intake?)
- Aangepast en uitgewerkt: de onderwijskundige intake van nieuwe studenten vindt plaats in maanden mei en juni 2015 (uitloop juli/ aug)
- Uitgewerkt en aangepast: als leerlingen gekoppeld moeten worden aan een configuratie (opleiding) dan moet de configuratie vastliggen voor de onderwijsinstake plaats vindt (voor mei 2015 dus)
- Uitgewerkt en aangepast: principe van configuratie vraagt om meer functionaliteit van systemen/ leveranciers

- Uitgezocht en uitgewerkt: wat is de geldigheid van een keuzedeel? Zolang student er is en de koppeling tussen keuzedeel en student nog bestaat moet betreffende keuzedeel geldig blijven. Als er na keuze voor een keuzedeel een geactualiseerde lijst met keuzedelen komt, mag een student dan switchen tussen keuzedelen? Nog niet duidelijk of aanbod ten tijde van inschrijving altijd geldig moet blijven zolang betreffende student op de school aanwezig is (of de student nu al een keuze gemaakt heeft voor een keuzedeel of niet)
- Uitgewerkt en aangepast: in studiegids in februari moet ook configuratie zichtbaar zijn! Er hoeft nog geen onderwijs achter te zitten dan (ten tijde van studiegids en intake)
- Aangepast en uitgewerkt: het perioderooster; personeelsformatie en faciliteiten moeten gepland worden voor 1e periode van het jaar
- Uitzoeken: het keuzetijdstip voor een keuzedeel uitstellen waar mogelijk (inschrijven in feb 2015 en keuzedeel kiezen in 2016 bijv.)
- Uitgewerkt en aangepast: perioderooster 1 mei 2015 gereed (nog niet persoonlijk rooster)
- Uitgewerkt: een besluit van scholen om op vrijwillige basis aantal opleidingen te starten in de nieuwe structuur. Een belangrijke afweging daarbij kan zijn om het keuzedeel aspect eerst vanuit eenvoudige insteek in te vliegen. Kaderstellende keuzes maken voor die tijd (instellingsbreed): bijvoorbeeld om na de zomervakantie niveau 3,4 opleidingen in het eerste jaar geen keuzedelen te bieden. Dit ontwerp (incl kaders stellen) is een ingewikkeld traject bij instellingen maar moet wel gemaakt worden.
- Uitgewerkt en aangepast: inschrijven (koppelen keuzedelen aan studenten) kan evt nu al met systemen (KRD) maar is wel omslachtig en inefficiënt; uitwisseling met DUO wordt pas relevant als er uitgewisseld moet worden ihkv diplomeren/resultaten
- Uitgezocht en uitgewerkt: aanpassingen aan roosterpakket (is iets moeilijker ivm meerjarenprogrammering, configuraties)(1 database voor je rooster is voorwaardelijk)
- Uitgezocht en uitgewerkt: configuratiebeheer;

Samenvattend in het kader van “onderwijs kunnen genieten” tijdens de vrijwillige implementatie per 1 augustus 2015;

- Uit het faciliteren van de inschrijving (met keuzedeel) komt geen zware systeemimpact; wel intensief werk (tikwerk, invulwerk inrichting functioneel beheer)
- Systemisch zijn er geen hele grote hobbels om te kunnen starten met inschrijven; maar wel achteraf (in termen van verantwoording)
- De keuze voor een keuzedeel wordt niet uitgewisseld met DUO; dus de start kan redelijk geregeld worden door de instellingen
- Maar: alle onderwijstijd en soorten uren kunnen verantwoorden, of er aan de urennorm is voldaan en het resultaat melden aan DUO zijn onderwerpen die meer voeten in aarde hebben. Daarnaast zijn keuzedelen opleidingsoverstijgend, in planning en rooster moeten scholen daar wel rekening mee kunnen houden. Als dat niet goed uitgezocht en uitgewerkt wordt is de kans groot dat scholen inefficiënt aan het programmeren slaan.

Keuzedeel en bpv

Om studenten BPV in het kader van keuzedelen te kunnen laten volgen per 1 augustus 2015 moeten er voor die tijd een aantal zaken geregeld zijn:

- uitgewerkt en aangepast: wat staat er op de bpvo, als het CREBO van keuzedeel op staat gaat het nu niet goed want erkenningen van leerbedrijven zijn gekoppeld aan CREBO van opleiding en niet de keuzedelen
- uitgewerkt en aangepast: aan DUO kant kan er gewerkt worden met twee “verschillende” CREBO’s, nl die van het keuzedeel en de “echte” inschrijf CREBO’s (dit is een voorwaarde)
- Uitgezocht en aangepast: aan instellingskant is het hanteren van twee verschillende CREBO's wel een aandachtspunt. Op zich hoeft het geen probleem te zijn om een BPVO te voorzien van de CREBO van het keuzedeel. Een BPVO mag dus een "gewone" CREBO hebben of een keuze CREBO. In het geval de BPVO een keuzeCREBO bevat mag DUO deze BPVO niet afkeuren. Ook de controle bij SBB moet hierop aangepast worden. In het geval een BPVO een keuzeCREBO heeft moet SBB alleen controleren of het leerbedrijf erkend is. Aan de kant van SBB moet dit nog wel ingeregeld worden.
- Uitgewerkt en aangepast: voorkomen dat CREBOnummering keuzedeel leidt tot foutieve inschrijfposities (niet op keuzedeel) dit vereist een aparte code / nummering aan beide kanten; en dus niet aanbieden als inschrijfpositie (bij het proces inschrijven). Ook is een “hard” signaal terug van DUO nodig als er zoiets gebeurt (uitwerken welke informatie met de nummers loskomt en hoe die informatie door systemen wordt vertaald)
- Aangepast: in de onderwijsinstelling zelf twee verschillende soorten nummers kunnen onderscheiden (moet georganiseerd worden)
- Uitgewerkt: scholen hebben aangegeven dat het onderscheid tussen de CREBO’s gemaakt zou moeten worden op basis van metadatering en niet (alleen) op basis van een aparte range CREBO-nummers.

Verantwoordingsinformatie opleveren

Om per 1 augustus 2015 verantwoordingsinformatie op te kunnen leveren volgens de nieuwe kwalificatiestructuur moeten tenminste de volgende zaken geregeld worden:

- Aanmelding vanaf 1 feb 2015 is aanmelding van binnen de instelling; geen uitwisseling met BRON nog
- keuze van het keuzedeel is binnen de instelling
- voor koppeling bpv moet er een CREBOnummer zijn
- voor het examineren van het keuzedeel moet er ook een CREBOnummer zijn
- technisch (formeel) gaat het in als partijen de OOK ondertekenen (dan is het geen aanmelding meer maar een formele inschrijving)
- uitschrijven moet ook uitgewisseld worden met BRON
- mutaties, verzuim en vsv zitten in verantwoording (geldt nu ook al); verander je van keuzedeel dan hoef je nog niks aan BRON te melden
- herkenbaar onderscheid maken tussen CREBO’s basis/profiel en CREBO’s keuzedelen
- op inschrijfpositie wordt verzuim gemeld en daar verandert niets aan

Examineren en diplomeren

In relatie tot het proces examineren en diplomeren per 1 augustus 2015 moeten de volgende zaken

geregeld worden:

- Uitgewerkt en aangepast: als keuzedeel behaald, op diploma
- Uitgezocht en uitgewerkt: wetgevende kant van het diploma moet geregeld worden (een behaald keuzedeel moet op het diploma komen te staan). Naar leverancier toe moet het eigenlijk wettelijke bepaling zijn (stok achter de deur)
- Uitgewerkt en aangepast: een notitie over de nieuwe inrichting van het diploma (voorbeeld van hoe instellingen dat moeten inrichten), goed sjabloon maken
- Uitgewerkt en aangepast: alleen behaald of niet, niet resultaat mee naar BRON
- Uitgewerkt en aangepast: examenplan flink aanpassen (aparte examens keuzedelen, aparte zak/ slaagregeling op toepassen etc)
- Uitgezocht en uitgewerkt: excie kan vrijstellingen geven, kan ook voor keuzedelen zijn, kan ook voor examens zijn (zie ook punt 21 uit het hoofdstuk hiervoor).

Overige te regelen zaken en punten van aandacht:

- Uitgezocht en uitgewerkt: managementinformatie inrichten op keuzedelen (rapportages maken)
- Uitgewerkt en aangepast: juridisch mogelijk maken van de vrijwillige implementatie (middels wet/ regelingen; dit is randvoorwaardelijk)
- Meer dan ooit hebben instellingen businessrules nodig voor de systemen in de nieuwe situatie, instellingen geven aan dat ze dit niet verantwoord kunnen doen als nieuwe situatie niet vertaald wordt naar business rules KRD tav verantwoording bijvoorbeeld, maar ook voor het roosteren en plannen (over opleidingen en jaren heen). Dit vraagt om heldere set van kaders en randvoorwaarden over wat er wel en niet moet zijn en de doorvertaling in (on)mogelijkheden voor het programmeren van het onderwijs. Suggestie is om met teams de implementatie te gaan proefdraaien. Niet tijdens de gebruikerstest van de dossiers, maar nadat die beschikbaar zijn. Omdat het duidelijk is dat niet zozeer de systemen, maar wel de teams mogelijk een struikelblok vormen.
- Daarnaast rees de vraag of er ook gemonitord moet worden op de keuzedelen. Normaal wordt de informatie uit BRON gehaald. Als over keuzedelen alleen behaald of niet behaald uitgewisseld wordt is er erg weinig informatie beschikbaar. Het verzoek is om te onderzoeken of dit aangevuld kan worden met gevolgde maar niet behaalde keuzedelen. Dit leidt ertoe dat er uitspraken gedaan kunnen worden over de effectiviteit van keuzedelen
- Een belangrijk punt van aandacht is dat met de introductie van keuzedelen de administratieve last niet onnodig groot wordt in de uiteindelijke (definitieve) situatie na implementatie. Als voorbeeld van administratieve last werd genoemd het herhaaldelijk moeten aanpassen van OOK als gevolg van het kiezen van keuzedelen.

3. Conclusies en vervolgacties

Op basis van de bevindingen tijdens de bijeenkomst, worden de volgende conclusies en vervolgacties gedefinieerd:

- De tijdens de eerdere impactanalyse geïdentificeerde hotspots zijn nog altijd relevant. Op basis

van de nu uitgevoerde analyse heeft daar wel een verdere verdieping op plaats gevonden

- Er is nader inzicht ontstaan dat de grootste uitdaging zowel aan systeem als aan proceskant lijkt te zijn gelegen in het organiseren en ondersteunen van de logistieke processen; introductie van keuzedelen vraagt om een vorm van flexibilisering en individualisering die nu op de instellingen niet of beperkt ondersteund wordt. Dit in relatie met de noodzaak voor instellingen om meerjarig te gaan programmeren
- Nadere uitwerking van wet- en regelgeving voor introductie en toepassing keuzedelen is noodzakelijk om tot de goede uitwerking van processen en systemen te komen, met name de kaders en beperkingen voor onderwijsinstellingen en student bij het moment van kiezen van een keuzedeel, de geldigheid (in de tijd) van het aanbod aan keuzedelen bij inschrijving, mutatiemogelijkheden (andere keuzedelen toevoegen/ verwijderen) moeten worden gedefinieerd
- Op basis van de gedeelde inzichten rond planning van de aanpassing systemen aan de kant van leveranciers en DUO lijkt het haalbaar om vrijwillige implementatie per 1 aug 2015 te faciliteren. Voorwaarde hierbij is dat uit de analyse die op dit moment door DUO wordt uitgevoerd de genoemde mijlpalen ook daadwerkelijk haalbaar blijken, dat de leveranciers de komende maanden goed worden geïnformeerd en meegenomen in de verdere ontwikkelingen rondom de kwalificatiestructuur en dat de leveranciers vanaf juni 2014 op basis van bevroren specs aan de slag kunnen met daadwerkelijke aanpassing aan systemen. Verder is het noodzakelijk dat in de richting van leveranciers duidelijk gemaakt kan worden dat de noodzakelijke wijzigingen gebaseerd zijn/ worden op aanpassing van wet- en regelgeving, ook om scholen niet op onnodige kosten te jagen.
- Wat aanwezigen tevens hebben gesteld, is dat de beschikbaarheid van goede uitgewerkte voorbeelden van de verschillende “formats” (diplomamodel, OOK, BPVO, Examenplan, configuraties) zeer gewenst is, en daarbij een aanzienlijke kwaliteitsimpuls zal geven aan de nog uit te werken programma’s van eisen.
- Het ondersteunen van instellingen bij het effectief en efficiënt programmeren van onderwijs onder de nieuwe kwalificatiestructuur, is gewenst. Door gebrek aan kennis en ervaring enerzijds en het ontbreken van goede systeemondersteuning anderzijds maakt dat instellingen zich hier grote zorgen om maken.
- Zoals tijdens de bijeenkomst al opgemerkt vormt voorliggende rapportage samen met het door SBB/ saMBO-ICT opgestelde plan van aanpak een goed vertrekpunt voor het verder organiseren van het goed en tijdig aanpassen van de processen en systemen binnen ILKI. Daarvoor is nodig dat er op zeer korte termijn aan saMBO-ICT opdracht wordt gegeven om opgestelde plan aanpak tot uitvoering te brengen.